

СКУПОВИ

IFLA KONGRES 2005 U OSLU

Sedamdeset prvi kongres

Sedamdeset prvi Svetski bibliotečki i informacioni kongres Međunarodne federacije bibliotečkih asocijacija i institucija (IFLA) održan je od 14. do 18. avgusta 2005. godine u Oslu u Norveškoj. U Norveškoj se 2005. godina obeležava kao stogodišnjica nezavisnosti zemlje. Norveška je članica IFLA-e još od samog osnivanja ove najznačajnije svetske bibliotečke asocijacije, to jest od 1927. godine i ovo je već treći put da je ova nordijska zemlja domaćin godišnjeg IFLA kongresa, bila je to i 1947. i 1975. godine. Iz Norveške potiču i dva predsednika IFLA-e: Vilijam Munte bio je predsednik od 1947. do 1953. godine, a Elza Grenhajm predsednica od 1979. do 1985. godine.

IFLA u brojkama

IFLA ima ukupno 1736 članica, uključujući 164 udruženja, 1113 institucija, kao i 410 individualnih članova. U rad IFLA-e uključeno je ukupno preko 150 zemalja sveta. IFLA sadrži dve vrste radnih tela: stručne grupe (48 sekcija organizovanih u osam odseka) i šest radnih tela za osnovne aktivnosti (Akcija za razvoj bibliotečkih programa – ALP¹, Komitet za kopirajnt i druga pravna pitanja – CLM², Komitet za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja – FAIFE³, IFLA-CDNL⁴ Alijansa za bibliografske standarde – ICABS⁵, Komitet IFLA UNIMARC, Komitet za zaštitu i čuvanje – PAC⁶).

Osnovnih osam odseka IFLA-e su sledeći: Odsek 1 – Opšte istraživačke biblioteke, Odsek 2 – Specijalne biblioteke, Odsek 3 – Biblioteke na usluzi širokoj publici, Odsek 4 – Bibliografska kontrola,

¹ ALP- Action for Development through Libraries Programme.

² CLM – Committee on Copyright and other Legal Matters.

³ FAIFE – Free Access to Information and Freedom of Expression.

⁴ CDNL – Conference of Directors of National Libraries.

⁵ ICABS – IFLA-CDNL Alliance for Bibliographic Standards.

⁶ PAC – Preservation and Conservation Committee.

Odsek 5 – Zbirke i usluge, Odsek 6 – Menadžment i tehnologije, Odsek 7 – Obrazovanje i istraživanja, Odsek 8 – Regionalne aktivnosti.

Različita predavanja, radionice, okrugli stolovi, prezentacije i razgovori na Kongresu u Oslu odigrali su se na četiri lokacije: u Centru Oslo Spektrum, u Kongresnom centru Folkets Hus, i u dva hotela, Redison Sas Placa Hotel i Klerion Hotel Rojal Kristijanija.

Otvaranje Kongresa

Svečano otvaranje Kongresa organizovano je u Centru Oslo Spektrum 14. avgusta. Glavni pokrovitelj Kongresa bio je Njegovo Veličanstvo Kralj Harald V. Kongres su uvodnim rečima otvorili sledeći govornici: gospodin Jong Bing, Predsednik Nacionalnog organizacionog komiteta, Predsednica IFLA-e, gospodja Kej Raseroka, Ministarka kulture i vera Norveške Valgerd Stvarsted Auglend i Gradonačelnik Osla Per Ditlev Simonsen. Jedan od najuglednijih akademika Norveške, profesor ekonomske istorije na Univerzitetu Oslo, dugogodišnji predsednik Norveškog Nobelovog Komiteta, gospodin Frensis Sejersted, posle uvodnih pozdravnih reči, govorio je na temu „**Sloboda informacija u savremenom društvu**“. On je takođe i Predsednik vladine Komisije za slobodu izražavanja koja je 1999. godine predložila izmene ustava kako bi bile uvedene mnoge novine u pogledu zaštite slobode izražavanja građana. Profesor Sejersted je istovremeno i predsednik Norveške fondacije za slobodu izražavanja.

Naravno, ceremonija otvaranja praćena je i prigodnim programom u kojem je bilo nekoliko izvoda iz Ibzenovih drama, kao i više muzičkih tačaka sa poznatom norveškom harfistkinjom i nekoliko violinista.

Predstavnici iz celog sveta

Ove godine na Kongresu IFLA-e učestvovalo je oko 4000 predstavnika iz celog sveta. Iz Srbije i Crne Gore učestvovalo je ukupno jedanaest predstavnika: iz Narodne biblioteke Srbije Sreten Ugričić, Vesna Injac i Brankica Resan, iz Biblioteke Matice srpske Radivoje Doderović, iz Biblioteke Grada Beograda Predrag Đukić, iz Biblioteke „Milutin Bojić“ Jasmina Ninkov, iz Biblioteke „Đorđe Jovanović“ Mirko Marković, iz Univerzitetske biblioteke „Svetozar Marković iz Beograda Milena Matić, iz Narodne biblioteke iz Kruševca Milica Stevanović, iz Centralne narodne biblioteke „Đurđe Crnojević“ iz Cetinja Jelena Đurević, kao i dvoje predstavnika iz

kosovskih biblioteka. Moramo napomenuti da je ovogodišnje prisustvo bibliotekara iz Srbije daleko bolje nego prošle godine, kada je učestvovao samo jedan predstavnik iz Srbije i tri iz Crne Gore. Ipak, i taj broj predstavnika iz Srbije i Crne Gore daleko je manji ako se uporedi sa brojem predstavnika iz drugih zemalja: Sjedinjene Američke Države - 320, Francuska - 92, Nemačka - 84, Rusija - 76, Velika Britanija - 131, Kanada - 78, Slovenija - 17, Hrvatska - 24, i tako dalje. Iz Makedonije je bio samo jedan predstavnik, a iz Bosne i Hercegovine, odnosno iz Republike Srpske, takođe samo jedan predstavnik.

Značajno je pomenuti da je KoBSON (Konzorcijum biblioteka Srbije za objedinjenu nabavku) imao svoj poster na štandu međunarodnog konzorcijuma eIFL (Elektronske informacije za biblioteke – Electronic Information for Libraries). Poster na temu „Obrazovanja korisnika“ imala je i Univerzitetska biblioteka „Svetozar Marković. Jedini izlagač iz naše zemlje, i to na Pretkonferenciji o kontinuiranom obrazovanju bila je Milena Matić iz Univerzitetske biblioteke „Svetozar Marković“.

Teme Kongresa

Osnovna tema ovogodišnjeg kongresa bila je „**Put otkrića**“. Moto Kongresa je bio sledeći: „Radost i mašta pomeraju granice vašeg znanja prema nepoznatom i neočekivanom – biblioteke vam pomažu da tamo stignete“.

U ovom kratkom osvrtu na Kongres, nemoguće bi bilo navesti sve teme o kojima se raspravljalo, te izdvajamo samo one najzanimljivije i najznačajnije: **Virtuelne referensne usluge; Uneskov program „Pamćenje sveta“; Vizuelna kultura i njen uticaj na razvoj bibliotečkih zbirki; Prednosti upravljanja znanjem; Vladine informacije: od kutija za brošure do digitalnih biblioteka; Snažnija bibliotečka udruženja čine jačima i same biblioteke; Usluge za decu i mlade: putovanje u prošlost, sadašnjost i budućnost; Zapošljavanje i napredovanje u karijeri u bibliotekama; Sistemi znanja – istinski koreni humanizma; Internacionalizacija prava; Novi stručnjaci, nova iskustva, novi modeli rada; Biblioteke i ljudska prava; Kvalitet usluga u institucionalnom okruženju; Umrežavanje kulturne baštine: nacionalne biblioteke, arhivi i muzeji rade zajedno; Projekti digitalizacije dnevnih novina; Literatura u otvorenim arhivama; Biblioteke i Svetski samit o informacionom društvu; Partnerstvo lokalnih zajednica i javnih biblioteka; Čuvanje za večnost – održiva rešenja i greške koje treba izbeći; Navigacija kroz**

svet naših predaka – genealogija i Internet izvori; Nordijska tradicija u bibliotečko-informacionim istraživanjima i međunarodna perspektiva; Mobilne biblioteke; MARC/XML derivati – aktuelno stanje; Biblioteke kao multikulturalni bazari; Elektronska isporuka dokumenata i pode-la resursa; Perspektive učenja na daljinu; Nacionalna bibliografija: novi alati i nova građa; Katalogizacija i alati za globalni pristup predmetnim datotekama: međunarodna saradnja; Uloga menadžmenta i marketinga u informacionom opismenjavanju korisnika; Održavanje pristupa digitalnim kolekcijama: IFLA/CDNL Alijansa za bibliografske standarde; Statistika i evaluacija: mere i standardi u elektronsko doba.

Različita događanja

Tokom Kongresa organizovano je više od 200 različitih događanja – predavanja, rasprava, okruglih stolova, radionica, na pet svetskih jezika. Ukupno je bilo preko 400 govornika i izlagača, predstavljeno je oko 200 radova, održano preko 200 sastanka. Pored toga, kao što je i uobičajeno, organizovana je i velika svetska izložba i prezentacija oko 150 svetskih kompanija koje se bave bibliotekarstvom, informacionim menadžmentom, proizvodnjom opreme za biblioteke, izradom kompjuterskih programa, kreiranjem velikih baza podataka. Svaki kongres IFLA-e jedinstvena je prilika za svakog bibliotekara da na štandovima svetskih kompanija vidi njihove najnovije proizvode i usluge. Posebno zanimljivi su bili štandovi kompanija Ebsco, OCLC, Bowker, Thomson Scientific, Emerald, Proquest, 3M, i tako dalje. Naravno, jedan deo prostora bio je ostavljen za prezentacije oko 80 postera na kojima su bile predstavljene aktivnosti biblioteka, udruženja, informacionih centara, fakulteta, programa i projekata iz celog sveta. Određen broj jednodnevnih radionica na različite teme održavao se i na drugim lokacijama, u bibliotekama i na fakultetima u Oslu. Svaki registrovani korisnik dobio je paket kongresnih materijala: detaljan program, listu učesnika po zemljama, listu kompanija na izložbi, listu postera i CD-ROM sa svim izlaganjima sa Kongresa. Sva izlaganja mogu se naći i na web lokaciji Kongresa IFLA-e (www.ifla.org).

Za učesnike Kongresa, u kasnijim večernjim satima organizovane su književne tribine i koncerti džez muzike u izuzetno atraktivnom prostoru Stratos kluba. Posetioci su tako imali priliku da razgovaraju sa poznatim norveškim piscem Gorderom Justejnom, autorom i kod nas prevedene i popularne knjige «Sofijin svet», kao i sa drugim poznatim norveškim

autorima, kao što su Lin Ulman, Marit Nikolsen, Torvald Stin, i tako dalje. Za učesnike su takođe organizovane i posete muzeju izvrsnog slikara Edvarda Munka, muzeju na otvorenom poznatog vajara Gustava Vigilenda, Muzeju savremene umetnosti, Nacionalnoj galeriji, i tako dalje.

Posete norveškim bibliotekama

Tokom Kongresa upriličeno je i svečano otvaranje renovirane Norveške nacionalne biblioteke. Prijem sa propratnim pozorišnim i muzičkim programom održan je za preko 3000 zvanica u parku preko puta nove biblioteke. Obnovljenu Biblioteku otvorio je norveški Kralj. U izložbenom prostoru biblioteke otvorena je izložba «Illuminacije», autorke Mariane Heske, na kojoj su predstavljeni zanimljivi radovi u kojima su istovremeno korišćene stare tehnike i nove digitalne tehnologije izrade papira i knjiga.

Tokom Kongresa organizovane su i brojne posete norveškim bibliotekama. Pominjemo samo neke od njih: Norveška nacionalna biblioteka, Univerzitetska biblioteka Oslo, Norveški Nobelov Institut, Norveški institut za dečje knjige, Biblioteka Pravnog fakulteta u Oslu, Norveška biblioteka zvučnih knjiga, Asker javna biblioteka, Javna biblioteka grada Osla, Akershus univerzitetska biblioteka, Norveški institut za patente, Biblioteka Munkovog muzeja, Norveški centar za bibliotečko-informacionu statistiku, Arhiv grada Osla, Biblioteka Norveškog direktorata za kulturnu baštinu, i tako dalje.

Prateći skupovi

Pre, tokom i posle glavnog IFLA Kongresa, održan je i niz različitih pretkonferencija ili postkonferencija, takozvanih «satelit sastanaka».

Pretkonferencija «**Kontinuirano profesionalno usavršavanje i priprema za novu ulogu bibliotekara: put otkrića**» održana je na Nacionalnom Koledžu u Oslu od 10. do 13. avgusta, u organizaciji Sekcije IFLA-e za kontinuirano profesionalno usavršavanje. U Bergenu je od 9. do 11. avgusta održan skup o **Menadžmentu, marketingu, evaluaciji i promociji bibliotečkih servisa, a poseban naglasak stavljen je na statistiku, evaluaciju i analize bibliotečkog poslovanja**. Na Univerzitetu Durham u Velikoj Britaniji održana je Šesta Nortumbria međunarodna konferencija o merenju uspešnosti poslovanja biblioteka i informacionih servisa, sa temom «**Učinak i rezultati bibliotečkih i informacionih servisa: merenje uspešnosti u promenjenom informacionom okruženju**». Norveški

parlament ugostio je od 10. do 12. avgusta Dvadeset prvu godišnju pretkonferenciju o bibliotečkim i istraživačkim servisima za parlamente, sa sledećom glavnom temom: «**Znanje i informacije za parlamente: preduslov za demokratiju**». U Nobelovom institutu u Oslu održana je 11. i 12. avgusta pretkonferencija «**Dokumenti o cenzuri: biblioteke kao veza između prošlosti i sadašnjosti, i kao priprema za budućnost**». Sekcije IFLA-e za čitanje i školske biblioteke zajednički su organizovale skup na temu «**Opismenjavanje za život: promocija čitanja i praksa opismenjavanja**». Sekcije za javne biblioteke i za decu i mlade organizovale su sastanak na temu «**Javne biblioteke: od javnog obrazovanja ka čemu?**». Sekcija za retke knjige i rukopise je u Kopenhagenu organizovala pretkonferenciju na temu «**Odgovornost za nadzor nad očuvanjem kulturne baštine**». Sekcije za referensni rad i bibliotečke zgrade i opremu organizovala je u Finskoj pretkonferenciju na temu «**Fizička biblioteka i oko nje: biblioteka kao stvaran prostor i biblioteka kao kibernetički prostor**». Sekcija za mobilne biblioteke organizovala je susret i izložbu mobilnih biblioteka iz Nordijskih zemalja. U Švedskoj je bio organizovan skup na temu «**Multikulturalna biblioteka – kompetencije osoblja za uspešan rad**». Sekcija za katalogizaciju je u Finskoj organizovala skup na temu «**Bibliotheca Universalis: kako organizovati kaos? FRBR - novi pokušaj organizacije sadržaja i nekoliko praktičnih rešenja**». Jednodnevni stručni skup na temu «**Otvoren pristup: opcija za budućnost**» organizovan je u Oslu u Kraljevskoj univerzitetskoj bolnici, a organizatori su bili Sekcije za tehnologiju i razvoj i Sekcija za medicinske biblioteke.

Ukupno je organizovano sedamnaest «satelit sastanaka», i to, kao što se može primetiti, u različitim skandinavskim zemljama, što samo potvrđuje njihovu usku povezanost i izvanrednu saradnju.

Nacionalne bibliografije – novi alati i nova građa

Kao posebno zanimljivu sesiju izlaganja, i diskusiju koja je posle toga usledila, izdvajam izlaganja na temu «**Nacionalna bibliografija: novi alati i nova građa**».

Biker Viginis iz Kongresne biblioteke predstavio je rezultate istraživanja o **uključenosti elektronskih izvora u tekuće nacionalne bibliografije Evrope**. Sekcija IFLA-e za bibliografiju, u nameri da pomogne u prikupljanju sveobuhvatnijih informacija o kriterijumima selekcije koji se koriste pri izradi

tekućih nacionalnih bibliografija, izvršila je istraživanje putem elektronske ankete koja je poslata nacionalnim centrima za izradu bibliografija. Uputnik je poslat u 44 nacionalne biblioteke i bibliografske agencije, a prema dobijenim odgovorima iz 32 nacionalne biblioteke izvršena je analiza podataka. Cilj istraživanja jeste da se unaprede kriterijumi selekcije pri izradi elektronskih nacionalnih bibliografija i da se izradi nacrt smernica za proizvodnju elektronske nacionalne bibliografije. Među zemljama čiji odgovori i podaci su upoređeni i proučeni su sledeće zemlje: Austrija, Bugarska, Češka, Danska, Finska, Francuska, Nemačka, Mađarska, Italija, Makedonija, Norveška, Poljska, Rusija, Slovenija, Španija, Švedska, i tako dalje, kao i Srbija. U radu su razmotreni i problemi i aktuelno stanje zakona o obaveznom primerku kada je reč o elektronskim izvorima, a dat je i pregled aktuelne prakse u arhiviranju i registrovanju elektronskih izvora u ovim zemljama. Posebna pažnja posvećena je formatu elektronskih izvora koji se čuvaju i beleže u tekućim nacionalnim bibliografijama – elektronski izvori «koji se mogu držati u ruci», to jeste CD-ROM-ovi, DVD, i udaljeni elektronski izvori, to jeste onlajn i web izvori. Od svih ispitanih zemalja, samo devet njih su članice nedavno osnovanog Medjunarodnog konzorcijuma za čuvanje Internet sadržaja (IIPC – International Internet Preservation Consortium): Danska, Finska, Francuska, Island, Italija, Norveška, Švedska i Velika Britanija. U radu je dat i pregled sličnosti i razlika u bibliografskim opisima elektronskih publikacija, kao i pregled standarda koji se koriste u različitim nacionalnim bibliotekama.

Džom Bajram iz Kongresne biblioteke izložio je rad na temu «**Preporuke za hitno i neophodno poboljšanje OPAC kataloga – uloga nacionalnih bibliografskih agencija**». U današnjem Internet okruženju, sve je očiglednije da tradicionalni OPAC katalogi ne pružaju dovoljno informacija potencijalnim korisnicima, odnosno da ne pružaju podjednaku lakoću i potpunost pristupa informacijama kakvu im pružaju pojedini pretraživači. Nacionalne biblioteke i agencije moraju što hitnije da odgovore na nove zahteve korisnika, kako OPAC katalogi ne bi izgubili svoju suštinsku ulogu u pružanju informacija o publikacijama. One moraju da obogate svoje baze podataka i bibliografske proizvode novim informacijama, odnosno moraju da pronađu put ka stvaranju nove generacije OPAC kataloga koja će pored uobičajenih bibliografskih podataka sadržavati i mnogo šire i pertinentnije informacije, kao što su, na primer, sadržaji knjiga ili časopisa. Takve sadržaje i informacije korisnicima već pružaju mnogi Internet pretraživači, kao i onlajn knjižare širom sveta. Kongresna

biblioteka već je preduzela određene mere kako bi poboljšala svoj OPAC katalog, te je odnedavno pokrenula projekat uključivanja sadržaja knjiga i časopisa u bibliografski opis, i to kao *html* dokumenata u punom tekstu. Plan je da ubuduće sadržaji knjiga i časopisa automatski budu uključivani u bibliografske opise pomoću tehnika skeniranja i optičkog iščitavanja karaktera. Bajramov zaključak je zaista upozoravajući: «**Prestanimo kozmetički popravljati zapise, iskoristimo tu energiju za sistematske promene! Ako je vaš sistem teže pretraživati i ako je to pretraživanje manje delotvorno od onlajn knjižare Amazon, onda je pred nama zaista mnogo posla... Uostalom, vi možete svinji staviti karmin, ali ona je ipak i dalje samo svinja.**»

Kristijan Lupovici iz Francuske nacionalne biblioteke govorio je na temu «**Arhiviranje web sadržaja – iskustva Francuske nacionalne biblioteke**». U okviru svoje misije čuvanja obaveznog primerka, Francuska nacionalna biblioteka počela je da eksperimentiše sa procedurama za prikupljanje web sadržaja, za njihovu organizaciju i dugoročno čuvanje. U uvodnom delu, dat je istorijski pregled zakona o obaveznom primerku u Francuskoj, od onog prvog iz 1537. godine, do poslednjeg iz 1992. godine. Tokom 2005. godine u izmene Zakona o obaveznom primerku biće unete i odredbe kojima će biti ustanovljena obaveza prikupljanja i čuvanja web izvora kao dela kulturne baštine zemlje. Francuska biblioteka je još 2001. godine počela da koristi program tragač pomoću kojeg je prikupljala sve web sadržaje sa domena «fr», ali i one koji nose odrednicu oblasti delovanja, a ne same zemlje. Posle više godina prikupljanja različitih web sadržaja, došlo se do zaključka da budući kriterijum arhiviranja svakako mora da bude selektivan. Iz dosadašnjeg iskustva su doneti i neki zaključci u pogledu dubine traganja, prikupljanja i arhiviranja web sadržaja. Potom je bilo potrebno pronaći i automatske alate koji će omogućiti takvu selektivnost i dubinu pretraživanja i arhiviranja. Došlo se do zaključka da je potrebno arhivirati preko 500.000 web lokacija, što sa tehnološkog stanovišta ne predstavlja veliki problem. Mnogo veći je problem katalogizacije svih web lokacija. Autor zaključuje da bi za takvo što bilo potrebno preko 500 bibliotekara katalogizatora, što sebi ne mogu da priušte ni najbogatije zemlje sveta. Dakle, neophodno je u budućnosti stvoriti «robote katalogizatore», odnosno mašine koje će automatski katalogizirati web lokacije i sadržaje.

Maja Žumer iz Slovenačke nacionalne biblioteke govorila je o «**Smernicama za (elektronske) nacionalne bibliografije: rad u toku**». U okviru

Секције IFLA-е за библиографију оформљена је радна група чији је задатак израда смерница за електронске националне библиографије. У раду су кроз историјски преглед date дефиниције националних библиографија, од почетака до данас, као и њихове мисије. Пошто се информационо окружење умногосте променило у последњих педесетак година, крајње је време да се промени и приступ у изради текућих националних библиографија. Наравно, у изради смерница неопходно је све време водити рачуна о стварним и потенцијалним корисницима текућих библиографија, међу које спадају библиотекарски, крајњи корисници, широка публика, последњи тржишни агенти, агенције, организације за ауторска права, новинари, организатори сајмова књига, преводиоци, статистичке организације, издавачи, и тако даље. Следећи корак у изради ових смерница представља спецификацију функционалности постојећих библиографија, као и израду упутстава за креирање стандардизованог веб интерфејса за онлајн библиографије. Наравно, неопходно је и да се посебна брига посвети концептуалном оквиру текућих националних библиографија, као и стварању предуслова за технолошку интероперабилност различитих система и информационих окружења.

Аутор овог кратког извештаја са IFLA Конгреса у Ослу, топло препоручује да се сва четри горе поменута излагања у што скороријој будућности преведу и објаве у стручним часописима у Србији.

Vesna Injac
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

11. СУСРЕТ БИБЛИОГРАФА У СПОМЕН ДР ГЕОРГИЈА МИХАИЛОВИЋ 5. новембра, 2004. Инђија

Сваке године почетком новембра у Инђији се окупе библиографи, под окриљем предусретљивог домаћина библиотекар Народног библиотекарског «др Ђорђе Натопшевић», да размене искуства о ономе шта су урадили и шта ће даље. Присутне је ове године поздравила Весна Степановић, директор Народног библиотекарског «др Ђорђе Натопшевић» а успешан рад им је пожелео заменик председника општине Инђије Синиша Филиповић.

«Митровданска повеља» је 2004. године дошла у руке библиографа Виде Зеремски, о чијем изузетно прегалачком раду је говорила Марија Јованцаи. Искрене честитке Виде Зеремски упутио је Мирко Вуксановић, директор

Библиотеке Матице Српске, а библиотекарско-домаћину је поклатио 300 књига.

Реферати су били груписани у три сесије.

1. РАДОВИ ИЗ ИСТОРИЈЕ СРПСКЕ И ЦРНОГОРСКЕ БИБЛИОГРАФИЈЕ. ПРИЛОЗИ ПОВОДОМ 200. ГОДИШЊИЦЕ ПРВОГ СРПСКОГ УСТАКА

У првој сесији су своје радове изложили:

Радован Мићић, Нови Сад: Помени православних храмова, манастира и школа у устаначкој Србији – прилог грађи за библиографију Првог српског устанка.

Јелена Слагало, Бања Лука: «Србијанка» Симе Милутиновића Сарајлије – поводом 200. годишњице Првог српског устанка.

Марија Јованцаи, Нови Сад: Први српски устанак у издањима Матице српске.

Др Борјанка Трајковић, Београд: Споменнице Карађорђевићима – XV том СРПСКЕ БИБЛИОГРАФИЈЕ. КЊИГЕ 1876-1944.

Мр Хивзо Голош, Нови Пазар: Биографија и библиографија Месура Шачића (1930-2003).

2. ИЗ САВРЕМЕНЕ БИБЛИОГРАФСKE ТЕОРИЈЕ И ПРАКСЕ

У овој сесији излагали су следећи референти:

Боривој Чалић, Вуковар: Георгије Михаиловић о Захарију Орфелину.

Татјана Живковић, Пожаревац: Пожаревачки писци у «Српској библиографији за новију књижевност 1741-1867» Стојана Новаковића (са допунама).

Марија Орбовић, Чачак: Разрешење псеудонима Стеван П. Хоповски.

Сузана Симић и Бојана Јевтић, Београд: Библиографија радова Лазара Р. Кнежевића.

Добрило Аранитовић, Шабац: Српска књига и српско писмо пред изазовима трећег миленијума.

Академик Војислав Максимовић, Београд: За савремени приступ библиографији прилога периодично.

Др Жељко Вучковић, Нови Сад: О појму електронске библиографије.

Мр Милена Максимовић, Београд: Израда електронске библиографије - на примеру «Први српски устанак» (библиографија књига).

Бранка Јовић, Ваљево: Библиографија хаику песника Дејана Богојевића.

Др Шефкет Крцић, Нови Пазар: Прилози за библиографију Плавско – густињског краја.

3. ПРИКАЗИ БИБЛИОГРАФИЈА, КРИТИКЕ, ПОЛЕМИКЕ

Трећа сесија је имала три референта:

Др Светлана Мирчов, Београд: Др Ђорђе Радић - XV том СРПСКЕ БИБЛИОГРАФИЈЕ. КЊИГЕ 1876-1944.

Мр Душица Грбић, Нови Сад: Соња Бокун-Ђинић: »Старе завичајне књиге Библиотеке шабачке«, Шабац 2004.

Горан Траиловић, Панчево: Рад Одељења за израду библиографија и издавачку делатност Градске библиотеке Панчево.

**Вера Петровић
УБСМ**

МЕЋУБИБЛИОТЕЧКА САРАДЊА ПРАВНИХ ФАКУЛТЕТА У РЕГИОНУ

11. и 12. јуна 2005. године, Неум

Неформална сарадња библиотека правних факултета из региона бивше Југославије започела је 2003. године на иницијативу Правног факултета у Марибору. У том граду је одржан и први скуп библиотекара ових библиотека.

У Неуму, у организацији Правних факултета Свеучилишта у Сплиту и Мостару, 11. и 12. јуна 2005. године одржан је други састанак - Округли сто на тему *Међубиблиотечка сарадња библиотека правних факултета у региону и прилагођавање болоњском процесу реформе универзитетских библиотека*.

У раду Округлог стола учествовало је 20 библиотекара – 15 представника 10 библиотека правних факултета и 5 представника судских, универзитетских и националних библиотека. Сви присутни су показали велико занимање за наставак и проширење научне и стручне сарадње правних факултета и њихових библиотека. Разговарало се и договарало о међубиблиотечкој позајмици, размени публикација, размени информација и искустава, као и о заједничким пројектима. Констатовано је да је тешња сарадња неопходна и због реформе високог образовања по којој се мења улога библиотекара у образовном процесу. Библиотекари високошколских библиотека постају сарадници у настави и партнери у планирању и осигуравању квалитета образовања. Предложено

је зато да се формира мрежа библиотека коју би чиниле, у првом реду, библиотеке правних факултета, затим универзитетске библиотеке и библиотеке из области судства и адвокатури, као и скупштинске, националне и друге библиотеке у региону, а са могућношћи укључења у сличне мреже међународних размера.

Постигнут је следећи договор о начину рада регионалне мреже:

- мрежа ће подржавати међусобну размену публикација и то у првом реду: уџбеника, збирки са научних скупова и саветовања као и властитих издања,
- чланице мреже међусобно ће размењивати публикације и службена документа који се тичу прилагођавања болоњској реформи у свакој од земаља чланица,
- чланице мреже ће међусобно размењивати правне прописе и публикације из области библиотекарства,
- чланице мреже ће обављати међубиблиотечку позајмицу,
- чланице мреже ће подстицати међусобну мобилност и размену библиотекара ради перманентног учења и суделовања у заједничким пројектима,
- чланице мреже ће приступити изради пројекта за регионално повезивање и међубиблиотечку сарадњу (на партнерској основи), а средства ће се тражити из фондова ЕУ,
- чланице мреже ће се залагати и за проналажење најповољнијих начина конзорцијалне набавке електронске грађе,
- факултетске библиотеке ће се у оквиру својих универзитета повезивати у јединствену универзитетску целину што ће поспешити и олакшати и регионалну сарадњу и размену,
- израдиће се е-mail листа за чланице мреже ради лакше комуникације

Декани правних факултета - проф. др. сц. Драган Боланча из Сплита и проф. др. сц. Шиме Ивањко из Марибора, учествовали су у раду Округлог стола и у потпуности подржали договор о начину рада регионалне мреже.

Декан Правног факултета из Сплита позвао је чланице мреже да идуће године у Сплиту одрже трећи Округли сто о регионалној сарадњи правних библиотека.

**др Светлана Мирчов
Правни факултет, Београд**